

## Věstník MZd ČR, částka 6/2008

## ZPRÁVY A SDĚLENÍ

## 1.

**METODICKÝ POKYN MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ PRO POSTUP LÉKAŘŮ  
PŘI POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE OSOBÁM OHROŽENÝM DOMÁCÍM NÁSILÍM**

Ve snaze sjednotit postup lékařů při poskytování zdravotní péče osobám ohroženým domácím násilím (dále jen „ohrožená osoba“) vydává Ministerstvo zdravotnictví tento doporučující metodický pokyn, podle kterého lze postupovat i v případě pouhého podezření na ohroženou osobu a který lze využít i při postupu jiných zdravotnických pracovníků:

## Čl. 1

## Domácí násilí

**1.1.** Za domácí násilí lze považovat fyzické, psychické nebo sexuální násilí mezi intimními partnery, tj. manžely, druhy apod.,

1.1.1. ke kterému dochází ve společně obývaném bytě nebo domě, tedy v soukromí, mimo kontrolu veřejnosti,

1.1.2. ke kterému dochází opakovaně,

1.1.3. intenzita násilných incidentů se zpravidla stupňuje.

**1.2.** Širší pojem „domácího násilí“ zahrnuje také násilí páchané na dětech a násilí páchané na seniorech žijících ve společně obývaném bytě nebo domě.

1.2.1. Domácí násilí ve vztahu k dětem má 3 formy:

1.2.1.1. syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte (sy CAN) - postup v souladu s metodickým opatřením „Postup lékařů primární péče při podezření ze sy. CAN“, Věstník MZ, částka 3, květen 2008.

1.2.1.2. děti v roli svědků násilí mezi partnery / rodiči\*),

1.2.1.3. agresivní chování dětí vůči členům rodiny.

**1.3.** Domácí násilí je vždy akt jednostranný, násilná osoba a ohrožená osoba si nikdy nemění role.

## Čl. 2

## Známky podezření na osobu ohroženou domácím násilím.

**2.1.** Mezi známky podezření na ohroženou osobu patří zejména:

2.1.1. Vícečetná poranění, zvláště hlavy, obličeje a krku.

2.1.2. Jakékoli poranění ženy během těhotenství, zvláště zranění břicha a prsou.

2.1.3. Četná obranná poranění.

- 2.1.4. Delší časový úsek mezi vznikem poranění a vyhledáním zdravotní péče.
- 2.1.5. Neuspokojivá vysvětlení vzniku poranění.
- 2.1.6. Opakovaná poranění v anamnéze.
- 2.1.7. Neurčité psycho-somatické stesky.
- 2.1.8. Psychické problémy jako deprese, sebevražedné představy, úzkost, poruchy spánku.
- 2.1.9. Závislost na pomoci.

### Čl. 3

Postup lékaře při poskytování zdravotní péče osobám ohroženým domácím násilím

#### 3.1. Anamnéza

- 3.1.1. S ohroženou osobou není vhodné hovořit v přítomnosti jiných osob, zejména partnerů či příbuzných ohrožené osoby.
- 3.1.2. Ohrožená osoba většinou z vlastní iniciativy nesdělí informace o svém problému, ale pouze na základě cílených dotazů.
- 3.1.3. Dotazy jsou zaměřené zejména na zjištění okolností vzniku poranění nebo obtíží včetně přesných časových údajů, zjištění nebo vyloučení zavinění poranění nebo obtíží druhou osobou, zjištění nebo vyloučení opakování poranění nebo obtíží v minulosti, zjištění nebo vyloučení znásilnění.

#### 3.2. Vyšetření

Ve spolupráci s ostatními odborníky je provedeno mimo jiné:

- 3.2.1. Vyšetření poranění nebo obtíží včetně poranění staršího data.
- 3.2.2. Vyloučení nebo potvrzení požití omamných látek.
- 3.2.3. Vyloučení nebo potvrzení znásilnění.

#### 3.3. Léčba a další opatření

- 3.3.1. Na základě stanovené diagnózy je poskytnuta odpovídající léčba poranění nebo obtíží, a to v interdisciplinární spolupráci s dalšími odborníky.
- 3.3.2. Osobě ohrožené jsou předány kontakty na příslušné organizace dle přílohy.
- 3.3.3. Osobě ohrožené je vždy doporučeno kontrolní vyšetření zdravotního stavu.

### Čl. 4

Záznam do zdravotnické dokumentace o poskytnutí zdravotní péče osobě ohrožené domácím násilím

**4.1.** Záznam do zdravotnické dokumentace o poskytnutí zdravotní péče osobě ohrožené je dostatečně podrobný a obsahuje mimo jiné:

- 4.1.1. Všechny okolnosti vzniku poranění nebo obtíží uváděné osobou ohroženou včetně časových údajů a případného uvedení totožnosti násilné osoby.

4.1.2. Podrobný záznam o celkovém vyšetření osoby ohrožené včetně lokalizace a popisu případného poranění s využitím „dokumentace případů domácího násilí“ uvedené v příloze a doplněním případnou fotodokumentací.

4.1.3. Záznam o všech provedených úkonech včetně příslušných opatření.

#### Čl. 5

Poskytování zdravotní péče osobě ohrožené domácím násilím a oznamovací povinnost

**5.1.** Novelou zákona [č. 140/1961 Sb.](#), trestní zákon, provedenou zákonem č. 91/2004 Sb., byla zakotvena skutková podstata trestného činu uvedená v ust. [§215a](#). Jedná se o skutkovou podstatu trestného činu „Týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě“. Daná skutková podstata nepodléhá (ve smyslu [§167](#) nebo [§168](#) trestního zákona) oznamovací povinnosti.

**5.2.** Při zjištění týrání nebo zneužívání dětí v rodině osoby ohrožené je případ oznámen příslušnému orgánu sociálně právní ochrany dětí, nebo je sdělen na základě výzvy orgánů sociálně právní ochrany dětí, a to v souladu s [§10](#) nebo [§53](#) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

Dále je případ oznámen státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu v souladu s [§167](#) nebo [§168](#) v návaznosti na [§215](#) trestního zákona, kdy oznamovací povinnost se vztahuje na týrání svěřené osoby.

\*\*\*

Zrušuje se metodické opatření „Postup lékařů při poskytování zdravotní péče osobám ohroženým domácím násilím“ zveřejněné ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví v částce 3 z dubna roku 2006.

Mudr. Tomáš Julínek, MBA  
ministr zdravotnictví

Příloha:  
Důležité kontakty

Pokud jste obětí domácího násilí (DN) neváhejte vyhledat radu, podporu a pomoc.

Tabulka č. 1: Kontakty na organizace v případě DN

Organizace	kontakt	poznámka
<b>Policie ČR</b>	<b>158</b>	- nonstop
<b>Záchranná služba</b>	<b>155</b>	- nonstop
<b>Tísňové volání</b>	<b>112</b>	Jednotné evropské číslo
<b>Zdravotnické zařízení</b>	viz zlaté stránky	dle volby či místa bydliště
<b>OSPOD</b>	viz zlaté stránky	Orgán sociálně právní ochrany dětí, dle místa bydliště

<b>DONA linka</b>	<b>251 511 313</b>	- nonstop Telefonická pomoc osobám ohroženým DN, která poskytne další kontakty
<b>ROSA</b>	<b>241 432 466 602 246 102</b>	Centrum pro týrané a osamělé ženy, azylové ubytování s utajenou adresou
<b>Bílý kruh bezpečí</b>	<b>257 317 110</b>	- nonstop Pomoc obětem trestných činů
<b>ProFem o.p.s.</b>	<b>224 910 744</b>	- Úterý: 9.00 -11.00 hod. - Středa: 18.30 - 20.30 hod. Telefonická právní poradna a právní zastupování pro osoby ohrožené DN
<b>ACORUS</b>	<b>283 892 772</b>	- nonstop
<b>Magdala</b>	<b>737 234 078</b>	- nonstop
<b>SPONDEA Brno</b>	<b>541 235 511 739 078 078</b>	- nonstop www.Spondea.Cz
<b>Linka důvěry RIAPS</b>	<b>222 580 697</b>	- nonstop
<b>Linka důvěry</b>	viz zlaté stránky	
<b>Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy</b>	viz zlaté stránky	
<b>Azylové domy</b>		Kontakt na azylové domy poskytne příslušný sociální odbor dle místa bydliště, či DONA linka
<b>Centrum krizové intervence</b>	<b>284 016 666</b>	- nonstop Adresář intervenčních center v ČR - viz. <a href="#">tabulka č. 2</a>

Tabulka č. 2: Adresář intervenčních center (IC) v ČR (stav k červenci 2008)

IC	ADRESA	TELEFON	E-MAIL	WWW STRÁNKY
<b>BRNO</b>	Sýpka 25 613 00 Brno	541 213 732 nonstop: 739 078 078	donacentrum@donacentrum.cz	www.donacentrum.cz

<b>ČESKÉ BUDĚJOVICE</b>	Kanovnická 11 370 01 České Budějovice	386 323 016 603 281 300	intervencnicentrum@charitacb.cz	www.charitacb.cz
<b>HRADEC KRÁLOVÉ</b>	Velké náměstí 34 500 03 Hradec Králové	495 530 033 774 591 383	intervencnicentrum@hk.caritas.cz	www.hk.caritas.cz/ochhk
<b>JIHLAVA</b>	Pod Příkopem 4 586 01 Jihlava	567 215 532 606 520 546	ic.vysocina@volny.cz	www.psychocentrum.cz
<b>LIBEREC</b>	Tanvaldská 269 463 11 Liberec 30	482 311 632 602 410 612	info.ic@csslk.cz	www.csslk.cz
<b>MSK I. - OSTRAVA</b>	28. října 124 702 00 Ostrava	597 489 207 597 489 204 (fax)	ic.ostrava@bkb.cz	www.bkb.czwww.donalinka.cz
<b>MSK II. - OSTRAVA</b>	Opletalova 4 736 01 Havířov	596 611 239 739 500 634	ic.ostrava@slezskadiakonie.cz	www.slezskadiakonie.cz
<b>OLOMOUC</b>	Na Vozovce 26 779 00 Olomouc	585 754 736 774 406 453	intervencnicentrum@ssp-ol.cz	www.ssp-ol.cz
<b>PARDUBICE</b>	Erno Košťála 980 530 12 Pardubice	466 260 528 774 755 744	ic.pardubice@skp-centrum.cz	www.skp-centrum.cz
<b>PLZEŇ</b>	Cukrovarská 16 326 00 Plzeň	777 167 004	krize@dchp.cz	www.charita.cz/plzen
<b>PRAHA</b>	Šromova 861 198 00 Praha 9 - Černý Most	281 861 580 281 911 883 604 231 085 739 440 771	susterova@mcssp.cz	www.mcssp Praha.cz
<b>RAKOVNÍK</b>	Žižkovo nám. 169/I 269 01 Rakovník	313 502 588 605 765 883	ic.stredocesky@seznam.cz	www.ic-rakovnik.cz
<b>SOKOLOV</b>	J. K. Tyla 461 356 01 Sokolov	352 661 418 736 514 095	intervencni@centrum.cz	www.ouss.cz
<b>ÚSTÍ NAD LABEM</b>	K Chatám 22 403 40 Ústí nad Labem	475 511 811 475 201 495 (fax)	intervencnicentrum.ul@seznam.cz	www.volny.cz/spirala.cki
<b>ZLÍN</b>	U Náhonu 5208 760 01 Zlín	577 018 265 774 405 682	ic.zlin@seznam.cz	www.poradnazlin.cz

Dokumentace případů domácího násilí (příloha lékařské zprávy)

Vyplňuje lékař

# DOKUMENTACE PŘÍPADŮ DOMÁCÍHO NÁSILÍ

(PŘÍLOHA LÉKAŘSKÉ ZPRÁVY)

## ZÁZNAM LOKACE ZRANĚNÍ PŘI PRVNÍM KONTAKTU S NEMOCNÝM

Místo, kde jste zjistili poranění, označte na schématu těla šipkou a spojte s příslušným popisem.

Vedle popisku označte také počet zranění stejného druhu.

### ÚDAJE O PACIENTOVI:

Jméno: .....

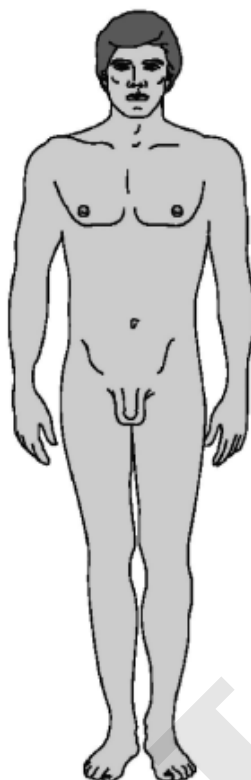
Příjmení: .....

Rodné číslo: .....

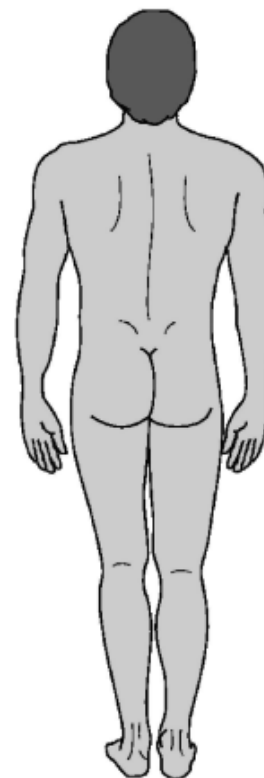
Bydliště: .....

Datum návštěvy: .....

Čas návštěvy: .....



- řezná .....
- kousnutím .....
- tržná .....
- odřenina .....
- fraktura .....
- bodná .....
- střelná .....
- zhmožděná .....
- hematom .....
- jiná .....



Vyplňuje lékař

# DOKUMENTACE PŘÍPADŮ DOMÁCÍHO NÁSILÍ

(PŘÍLOHA LÉKAŘSKÉ ZPRÁVY)

## ZÁZNAM LOKACE ZRANĚNÍ PŘI PRVNÍM KONTAKTU S NEMOCNÝM

Místo, kde jste zjistili poranění, označte na schématu těla šipkou a spojte s příslušným popisem.

Vedle popisku označte také počet zranění stejného druhu.

### ÚDAJE O PACIENTOVI:

Jméno: .....

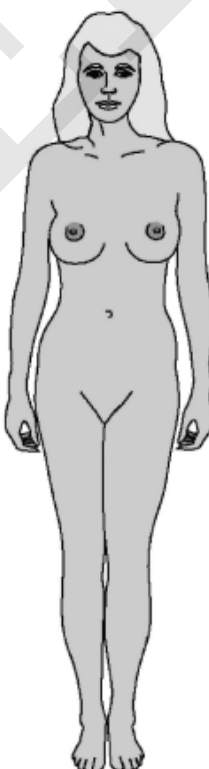
Příjmení: .....

Rodné číslo: .....

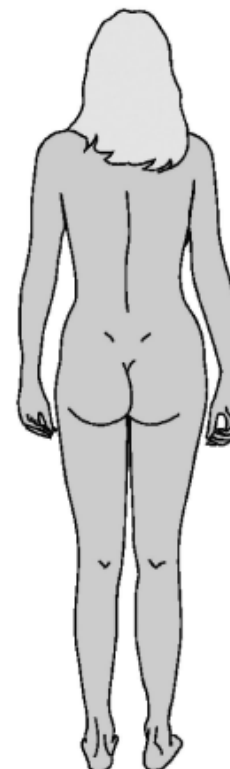
Bydliště: .....

Datum návštěvy: .....

Čas návštěvy: .....



- řezná .....
- kousnutím .....
- tržná .....
- odřenina .....
- fraktura .....
- bodná .....
- střelná .....
- zhmožděná .....
- hematom .....
- jiná .....



\*) Děti v roli svědků domácího násilí se považují za týrané, zneužívané a zanedbávané.

EPIS